

Лоранов развој и изоловани сингуларитети

Прстен: $A(z_0, r, R) = \{z \in \mathbb{C} : r < |z - z_0| < R\}$, $0 \leq r < R \leq \infty$

Прстен са центром z_0 и полудијаметрима r и R

Теорема: (Лоранов развој)

Нека је функција $f: A(z_0, r, R) \rightarrow \mathbb{C}$ холоморфна у $A(z_0, r, R)$. Тада важи:

$$f(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n (z - z_0)^n, \quad \forall z \in A(z_0, r, R),$$

где је $a_n = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma_s} \frac{f(z)}{(z - z_0)^{n+1}} dz, \quad \forall n \in \mathbb{Z},$

при чему је γ_s позитивно оријентисана кружница са центром z_0 и полудијаметром $s \in (r, R)$.

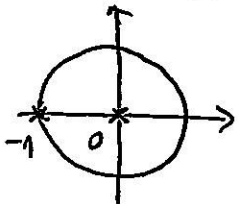
$$\gamma_s(t) = z_0 + s e^{it}, \quad t \in [0, 2\pi]$$

① функцију $f(z) = \frac{1}{z^2 + z}$ представити Лорановим развојем у прстену $A(0, 0, 1) = \{z \in \mathbb{C} : 0 < |z| < 1\}$.

$$f(z) = \frac{1}{z^2 + z} = \frac{1}{z(z+1)}$$

f је аналитичка на $\mathbb{C} \setminus \{0, -1\}$

$\Rightarrow f$ је аналитичка на $A(0, 0, 1) = \mathbb{D} \setminus \{0\}$

Користимо познати развој: $\frac{1}{1-w} = \sum_{n=0}^{\infty} w^n, \quad |w| < 1$

(битно је да годујемо ред који конвергира на прстену!)

Иначице: $f(z) = \frac{A}{z} + \frac{B}{z+1}$

$$f(z) = \frac{1}{z} - \frac{1}{z+1}$$

$$\frac{1}{z(z+1)} = \frac{A}{z} + \frac{B}{z+1} \quad | \cdot (z+1)z$$

Бити развијено

$$1 = Az + A + Bz$$

$$A + B = 0$$

$$A = 1 \quad B = -1$$

$$\frac{1}{z+1} = \frac{1}{1-(-z)} = \sum_{n=0}^{\infty} (-z)^n \quad \text{за } |z| < 1$$

$$f(z) = \frac{1}{z} - \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n z^n = \frac{1}{z} - 1 + z - z^2 + z^3 - \dots$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{\text{квб. за } |z| < 1}$
 $\underbrace{\hspace{10em}}_{|z| > 0}$

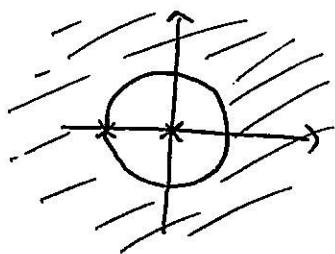
Ванни за $0 < |z| < 1$ иј. на аргументу $A(0,0,1)$

II начин:

$$f(z) = \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{z+1} = \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{1-(-z)} = \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n z^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n z^{n-1}$$

$$= \frac{1}{z} - 1 + z - z^2 + z^3 - \dots \quad \text{ванни на } A(0,0,1)$$

② функцију $f(z) = \frac{1}{z^2+z}$ представити Лорановић развојем у аргументу $A(0,1,+\infty) = \{z \in \mathbb{C} : 1 < |z| < \infty\}$.

f је холокорфна на $\mathbb{C} \setminus \{0, -1\}$

па је холокорфна и на $A(0,1,+\infty)$

$$f(z) = \frac{1}{z(z+1)} = \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{z+1} = \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{z(1+\frac{1}{z})} = \frac{1}{z^2} \cdot \frac{1}{1-(-\frac{1}{z})}$$

$$= \frac{1}{z^2} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{1}{z^n} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \cdot \frac{1}{z^{n+2}}$$

конвердира за $\frac{1}{|z|} < 1$

иј. за $|z| > 1$

=> конвердира на $A(0,1,+\infty)$

Објашњење:

Развој $\frac{1}{1-w} = \sum_{n=0}^{\infty} w^n$ ванни за $|w| < 1$.

На $A(0,1,+\infty)$ је $\frac{1}{|z|} < 1$, па некако тако да буде $w = \frac{1}{z}$.

3)

функцију $f(z) = \frac{2z+3}{z^2+3z+2}$ представити Лорановим развојем у области:

a) $A(0,1,2) = \{z \in \mathbb{C} : 1 < |z| < 2\}$

б) $A(0,0,1) = \{z \in \mathbb{C} : 0 < |z| < 1\}$

в) $A(0,2,\infty) = \{z \in \mathbb{C} : 2 < |z| < \infty\}$

$$f(z) = \frac{2z+3}{z^2+3z+2} = \frac{2z+3}{(z+1)(z+2)} = \frac{A}{z+1} + \frac{B}{z+2} \quad / (z+1)(z+2)$$

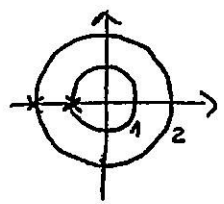
$$2z+3 = Az+2A+Bz+B$$

$$A+B=2, 2A+B=3 \Rightarrow A=1=B$$

$$f(z) = \frac{1}{z+1} + \frac{1}{z+2}$$

f је холоморфна на $\mathbb{C} \setminus \{-1, -2\}$

a)

f је холоморфна и на $A(0,1,2)$

на $A(0,1,2)$ је $\frac{1}{|z|} < 1$ и $|\frac{z}{2}| < 1$

$$f(z) = \frac{1}{1+z} + \frac{1}{z+2} = \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{1+\frac{1}{z}} + \frac{1}{2(1+\frac{z}{2})}$$

$$= \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{1-\frac{-1}{z}} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{1-\frac{z}{2}}$$

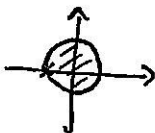
$$= \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{z^n} + \frac{1}{2} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{-z}{2}\right)^n$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{z^{n+1}} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-z)^n}{2^{n+1}}$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{z^{n+1}} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{n+1}} z^n \quad \text{важи за } 1 < |z| < 2$$

к. а $|\frac{1}{z}| < 1$ к. за $|\frac{z}{2}| < 1$

а) $|z| > 1$ б) $|z| < 2$

а) $0 < |z| < 1$

$$f(z) = \frac{1}{z+1} + \frac{1}{z+2} = \frac{1}{1-(-z)} + \frac{1}{2(1-\frac{-z}{2})} = \sum_{n=0}^{\infty} (-z)^n + \frac{1}{2} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{-z}{2}\right)^n$$

$$= \underbrace{\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n z^n}_{\text{к. за } |z| < 1} + \underbrace{\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{n+1}} z^n}_{\text{к. за } |z| < 2} \quad \text{за } |z| < 1$$

б) $|z| > 2$

$\left|\frac{z}{2}\right| < 1$

$$f(z) = \frac{1}{z+1} + \frac{1}{z+2} = \frac{1}{z(1-\frac{-1}{z})} + \frac{1}{z(1-\frac{-2}{z})}$$

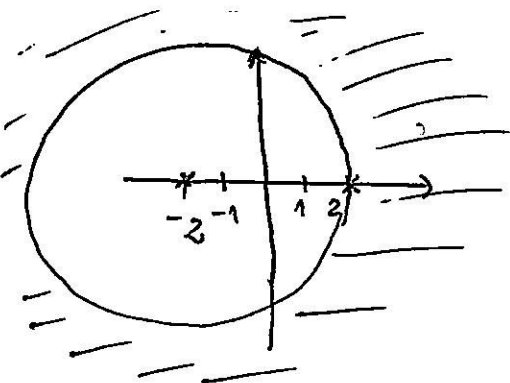
$$= \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{-1}{z}\right)^n + \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{-2}{z}\right)^n$$

$$= \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{z^n} + \frac{1}{z} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-2)^n}{z^n} \quad \text{важи за } |z| > 2$$

к. за $|z| > 1$ к. за $|z| > 2$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n + (-2)^n}{z^{n+1}} \quad \text{важи за } |z| > 2$$

④ функцију $f(z) = \frac{1}{(z^2-4)^2}$ представити Лорановић развојем у прашетну $\{z \in \mathbb{C} : 4 < |z+2| < \infty\} = A(-2, 4, \infty)$.

f је аналитичка на $\mathbb{C} \setminus \{z=2\}$

$\Rightarrow f$ је аналитичка на $A(-2, 4, \infty)$

$$f(z) = \frac{1}{(z-2)^2(z+2)^2}$$

$\left|\frac{4}{z+2}\right| < 1$ на овок прашетну

$$f(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n \cdot (z+2)^n$$

$$f(z) = \frac{1}{(z+2)^2} \cdot \frac{1}{(z-2)^2}$$

овај део
вети развијен

$$\frac{1}{1-w} = \sum_{n=0}^{\infty} w^n, \quad |w| < 1$$

$$\frac{1}{(1-w)^2} = \left(\frac{1}{1-w}\right)' = \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot w^{n-1}, \quad |w| < 1$$

↑
(предана на овај сада)

$$\omega = \frac{4}{z+2} \text{ jer } |\omega| < 1$$

$$\frac{1}{(z-2)^2} = \frac{1}{(z+2-4)^2} = \frac{1}{(z+2)^2 \cdot \left(1 - \frac{4}{z+2}\right)^2} = \frac{1}{(z+2)^2} \cdot \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{4}{z+2}\right)^{n-1}$$

$$f(z) = \frac{1}{(z+2)^4} \cdot \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \frac{4^{n-1}}{(z+2)^{n-1}} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n \cdot 4^{n-1}}{(z+2)^{n+3}}$$

важи за $|z+2| > 4$
 пр. важи на $A(-2, 4, \infty)$

⑤ функцију $f(z) = z^4 \cos \frac{1}{z}$ представити Лорановим развојем
 у прстену $A(0, 0, \infty) = \{z \in \mathbb{C} : 0 < |z| < \infty\}$.

$$f(z) = z^4 \cos \frac{1}{z} = z^4 \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n)!} \cdot \frac{1}{z^{2n}} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n)!} \cdot \frac{1}{z^{2n-4}}, \quad |z| > 0$$

⑥ Нека је $\alpha \in \mathbb{C}$. функцију

$$f(z) = \frac{1+iz}{\alpha+z+\alpha z^2+z^3} \text{ представити Лорановим развојем}$$

у максималном прстену са центром у 0 у ком је по могуће.

$$f(z) = \frac{1+iz}{\alpha+z+\alpha z^2+z^3} = \frac{1+iz}{\alpha+z+z^2(\alpha+z)} = \frac{1+iz}{(1+z^2)(\alpha+z)} = \frac{i(z-i)}{(z-i)(z+i)(z+\alpha)}$$

f је аналитичка на $\mathbb{C} \setminus \{i, -i, -\alpha\}$

$A_{\max} = \{z \in \mathbb{C} : |z| > \max\{1, |\alpha|\}\}$ максималан прстен

(на $A_{\max}$ је $\frac{|\alpha|}{|z|} < 1$ и $|z| > 1, \frac{1}{|z|} < 1$) $z+i = i(1-iz)$

$$f(z) = \frac{i}{(z+i)(z+\alpha)} = \frac{i}{i(1-iz)(z+\alpha)} = \frac{1}{(1-iz)(z+\alpha)}$$

Размиковати се 2 случаја: $\alpha = i$ и $\alpha \neq i$

1) $\alpha = i$: $f(z) = \frac{i}{(z+i)^2} = \frac{i}{z^2 \left(1 + \frac{i}{z}\right)^2} = \frac{i}{z^2} \cdot \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{-i}{z}\right)^{n-1}$ за $\frac{1}{|z|} < 1$

$$f(z) = \frac{i}{z^2} \cdot \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-i)^{n-1} \cdot n}{z^{n-1}}, \quad |z| > 1$$

$$f(z) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} \cdot i^n \cdot n}{z^{n+1}}, \quad |z| > 1$$

2) $\alpha \neq i$

$$f(z) = \frac{1}{(\alpha+z)(1-iz)} = \frac{A}{\alpha+z} + \frac{B}{1-iz} \quad / (\alpha+z)(1-iz)$$

$$1 = A - Aiz + B\alpha + Bz$$

$$\left. \begin{array}{l} B - Aiz = 0 \\ A + B\alpha = 1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} B = A \cdot i \\ A + A \cdot i \cdot \alpha = 1 \end{array} \quad \begin{array}{l} A = \frac{1}{1+i\alpha} \\ B = \frac{i}{1+i\alpha} \end{array}$$

$$f(z) = \frac{1}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{\alpha+z} + \frac{i}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{1-iz}$$

$\left. \begin{array}{l} |z| > 1 \\ |z| > |\alpha| \end{array} \right\} \begin{array}{l} \frac{1}{|z|} < 1 \\ \frac{|\alpha|}{|z|} < 1 \end{array}$

$$= \frac{1}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{z} \cdot \frac{1}{1+\frac{\alpha}{z}} + \frac{i}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{-iz} \cdot \frac{1}{1-\frac{1}{iz}}$$

$$= \frac{1}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{-\alpha}{z}\right)^n + \frac{-1}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{z} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{iz}\right)^n$$

$$= \frac{1}{1+i\alpha} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n \alpha^n}{z^{n+1}} - \frac{1}{1+i\alpha} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{i^n z^{n+1}}$$

$\frac{1}{i} = -i$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n (\alpha^n - i^n)}{1+i\alpha} \cdot \frac{1}{z^{n+1}} \quad , \quad |z| > \max\{1, |\alpha|\}$$

$\frac{1}{i^n} = (-i)^n = (-1)^n i^n$

($|z| > 1$ u $|z| > |\alpha|$)